

Tohumluklarını ıslahı için ecnebi memleketlerden getirilecek tohumların gümrük resminden muafiyeti hakkında 1/647 numaralı kanun lâiyhası ve İktisat ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube 1

Sayı 6/1411

1 - V - 1930

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Tohumluklarımızın ıslahı için ecnebi memleketlerden celbolunacak tohumlukların gümrük resminden muafiyeti hakkında İktisat Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 26-4-930 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe mazbatasile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasında ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

Memleketimizde zeredilmekte bulunan tohumlukların ekserisi bozulmuş ve bazı emraz ve hastalıklara karşı da mukavemeti azalmıştır.

Ziraî istihsalâtımızın keyfiyet ve kemiyetine pek ziyade sui tesir eylemekte olan bu halin izalesi ise memleketimizin iklim ve toprağına uygun ve ıslah edilmiş tohumlukların hariçten celbine ve bu suretle tohumluklarımızın tecdidine mütevakkıf bulunmaktadır.

Bu lüzum ve ihtiyaç nazarı itibare alınarak müesseratı havaiyeden dolayı bu sene mezruatı hasara uğrayan Trakya zürraının muhtaç olduğu ıslah edilmiş tohumluk buğdayın Bulgaristandan, ve kezalik bu sene süne haşeresinin taarruzile buğday mahsulleri mahvolan Adana, Mersin, Maraş, Gaziantep Vilâyetleri için de erken yetiştiği cihetle mezkûr haşerenin taarruzundan masun kalan bir nevi buğday tohumunun dahi Kıbristan celbine mecburiyet hasıl olmuştur. Bu kabil tohumluklar, ecnebî memleketlerden celbedilmekte olmasına nazaran mübayaa ve nakliye masrafları kabarmakta ve buna bir de gümrük resmi inzimam edince maliyet fiatları büsbütün yükselmektedir. Bu itibarla çiftçilerimiz bu tohumlukları pahalıdır diye almaktan imtina eylemekte ve binnetice istihdaf olunan gayenin istihsali de son derece müşkülâta maruz kalmaktadır. Netekim bu sene Bulgaristan ve Kıbristan celp olunan tohumlukların çiftçilerimize devr ve tevzii maruz esbap dolayısıyla pek müşkül olmuştur. Vakıta memleketimizde tesis edilmiş olan tohum ıslah istasyonları vasıtasile tohumluklarımızın ıslahına çalışılmakta ise de tesisleri henüz yeni olan mezkûr istasyonlardan matlup semerenin elde edilmesi zamana mütevakkıf olduğundan o vakite kadar gerek tohum ıslah istasyonlarında tecrübe için ve gerek tohumluk ihtiyacı için vilâyetler hususî idarelerin ve yahut bankalar marifetile ecnebî memleketlerden vekâletimizce doğrudan doğruya veya vekâletin göstereceği lüzuma binaen kefaleti müteselsile suretile zürara

verilmek üzere Ziraat Bankası tarafından mübayaaya ve celp edilecek bil'umum tohumlukların gümrük resminden muaf tutulması suretile mazharı himaye olması istihsalâtın tezyidi ve ve memleketimiz ziratının inkişafı noktai nazarından mühim bir tedbir olacağından bu hususta tanzim olunan kanun lâiyhası leffen takdim kılınmıştır efendim .

İktisat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İk. Encümeni
Karar № 16
Esas № 1/647

19-V-1930

Yüksek Reisliğe

Tohumlarımızın ıslahı için ecnebi memleketlerden getirilecek tohumların gümrük resminden muafiyeti hakkındaki kanun lâiyhasile esbabı mucibesi İktisat Vekili Beyin huzurile tetkik ve müzakere edildi.

Harbi umumî ve anı takip eden milli mücadele zamanlarında çiftçilerimiz bir taraftan tohumlukların seçme ve ayırt etme hususunda mutat olan itina ve dikkatlerini bilmeceburiye terketmiş ve ellerine her ne geçerse ilcaati harbiye dolayisile tarlaya atmak zaruretinde kalmış ve diğer taraftan da tarlaları her sene lüzumu derecede hazırlamamış olmaları dolayisiledir ki memleketimizin bir çok yerlerinde tohumluklarımız bozulmağa başlamışlar ve bu yüzden de hem hastalığa karşı olan mukavemet dereceleri ve hemde mahsul verme kabiliyetleri o nisbette düşmeğe yüz tutmuştur.

Bu mühim esasatı ziraiyeyi nazarı dikkate alan Hükümetimiz her ne kadar muhtelif yerlerde ıslah ve tecrübe istasyonları tesis ederek tohumluklarımızın ıslah ve teksirine matuf mesaiye dört beş senedenberi başlamış isede muhtelif gayeleri göz önünde tutmak üzere yapılması lâzım gelen bu ıslâhattan az zaman zarfında amelî bir netice alınamiyacağı tabii ve o vakite kadar da mevcut tohumluklarımızla yapılacak zeriyyatın gayri iktisadî bulunacağı bedihî olduğundan hariçten daha mahsüldar ve bir kısım hastalık veya haşereye daha mukavim tohumlukların celbi tabii görülmüştür .

Fakat celbedilecek bu gibi tohumlukların nakliye dolayisile esasen maliyet fiyatları artmakta ve bunlardan gümrük resmi de alınınca tabiatile kıymetleri köylülerimiz tarafından satın alınamiyacak bir dereceye çıkmaktadır. onun için bu gibi tohumlukların gümrük resminden muaf tutulup kabiliştira ve tevzi bir şekil alabilmeleri encümenimizce de pek muvafık görülerek lâiyhamın aynen kabulüne karar verilmiştir.

Havale veçhile Bütçe Encümenine tevdi olunmak üzere Yüksek Reisliğe takdim kılınmıştır.

İk. En. Rs	M. M.	Kâ.	Âza	Âza	Âza
Burdur	Martin	Zonguldak	Konya	Çorum	Kütahya
Mustafa Şeref	Ali Rıza	Hüsnü	A. Hamdi	Ziya	Cevdet
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
İstanbul		Mardin			Muhalifim
Hüseyin	Hakkı	Nuri	Yusuf Kema	maisl	zzelli

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
M. № 106
Esas № 1/647

20-V-1930

Yüksek Reisliğe

Tuhumluklarımızın islah ve tecdidi için ecnebi memleketlerden getirilecek tohumlukların gümrük resminden istisna edilmesine dair kanun lâiyhasile İktisat Encümeni mazbatasını İktisat Vekili Şakir Bey hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Hükümetin esbabi mucibesinde ve İktisat Encümeni mazbatasındaki mütalealara iştirak eden Encümenimiz kanun lâiyhasını esas itibarile kabul etmiş yalnız getirilecek tohumlukların tevziini kefaleti müteselsileye hasrı doğru görülmiyerek birinci madde ona göre yazılmıştır. İkinci madde ibareye ait tashihlerle, üçüncü ve dördüncü meddeler aynen kabul edilmiştir. Umumî Heyetin tasvibine arz olunur.

B. E. Rs.	Rs. V.	M. M.	Aydın	Bordur	Diyarbakir
İstanbul	Bursa	Gaziantep			
<i>Fuat</i>	<i>Muhlis</i>	<i>Remzi</i>	<i>Mitat</i>	<i>Vahit</i>	<i>Rüşti</i>
Elaziz	Isparta	Konya	Kütahya	Maraş	Tokat
<i>H. Tahsin</i>	<i>Mükerrem</i>	<i>K. Hüsnü</i>	<i>Niyazi Asım</i>	<i>Behçet</i>	<i>Şevki</i>
					<i>Yozgat</i>
					<i>S. Sırrı</i>

Hükümetin teklifi

Tohumluklarımızın islah ve tecdidi için ecnebi memleketlerden getirilecek tohumlukların gümrük resminden muafiyetine dair kanun lâiyhası

MADDE 1 — Tohumlukların islah ve tecdidi için doğrudan doğruya İktisat Vekâleti tarafından veya vekâletin göstereceği lüzuma binaen çiftçilere kefaleti müteselsile ile tevzi edilmek üzere Ziraat Bankası tarafından ecnebi memleketlerden mübaya ve celbedilecek bilumum tohumluklar gümrük resminden muafıdır.

MADDE 2 — 1929 senesinde Ziraat Bankasınca Bulgaristandan ve Kıbrıstan mübaya ve celbedilerek muhtaç çiftçilere kefaleti müteselsile ile tevzi olunan tohumluk buğdayların tahakkuk eden gümrük resmi affolunmuştur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Bütçe Encümeninin tadili

Tohumlukların gümrük resminden istisnasına dair kânun lâiyhası

MADDE 1 — Tohumlarımızın islah ve tecdidi için doğrudan doğruya İktisat Vekâleti veya vekâletin göstereceği lüzuma binaen Ziraat Bankası tarafından çiftçilere tevzi edilmek üzere ecnebi memleketlerden getirilecek bilumum tohumluklar gümrük resminden muafıdır.

MADDE 2 — 1929 senesinde Ziraat Bankasınca çiftçilere kefaleti müteselsile ile tevzi edilmek üzere Bulgaristandan ve Kıbrıstan getirilen tohumluk buğdayların tahakkuk eden gümrük resmi affolunmuştur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun ahkâmını icraya
Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

26 - 4 - 1930

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İsmet</i>	<i>M. Esat</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Cemal Hüsnü</i>	<i>Recep</i>	<i>Şakir</i>
S. İ. M. V.		
<i>Dr. Refik</i>		

MADDE 4 — Bu kanunun ahkâmını icraya
Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.